

Του
**ΒΑΣΙΛΗ
Ν. ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ**
Επιτίμου Δικηγόρου - Προέδρου
της ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΠΟΛΥΤΕΚΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

1940: Όταν η εθνική ενότητα μας οδηγεί

Η επέτειος της 28ης Οκτωβρίου 1940 είναι μία ευκαιρία για να διαπιστώσουμε ότι πράγματι η Ελλάς κατορθώνει θαύματα όταν υπάρχει εθνική ενότητα μεταξύ λαού και ηγεσίας. Ήταν θαύμα το ηρωικό εκείνο, γιατί όταν μια μεγάλη δύναμη και πανίσχυρη αυτοκρατορία, όπως ήταν η Ιταλία την εποχή εκείνη, μας κήρυξε τον πόλεμο, ο λαός βγήκε στους δρόμους πανηγυρίζοντας και οι νέοι έτρεχαν να παρουσιασθούν στις μονάδες του στρατού με απεριγράπτο ενθουσιασμό, ως εάν να μετέβαιναν σε γιορτή και όχι σε πόλεμο.

Ο Άγγελος Τερζάκης περιγράφει την τρομερή ώρα: «Στην Κηφισιά... στις τρεις παρά δέκα το πρωί της 28ης Οκτωβρίου 1940, μέσα στη νύχτα... Απορημένος ο Μεταξάς για το ασυνήθιστο της ώρας... αναγνώρισε τον Γκράτσι. Κατάλαβε. Η ώρα είχε σημάνει στο ρολόι της Ιστορίας... Δίχως άλλο προοίμιο ο Γκράτσι δήλωσε, μιλώντας γαλλικά... Έδωσε το τελεσίγραφο. Ο Ιωάννης Μεταξάς άρχισε να διαβάζει... Η στιγμή, πραγματικά, ήταν δραματική κι επίσημη. Το βάρος της ευθύνης απέναντι στην Ιστορία, στο έθνος, στις παραδόσεις του, θα μπορούσε να λυγίσει πολύ στιβαρούς ώμους. Ας ειπωθεί προς τιμήν του Μεταξά ότι δεν λύγισε τους δικούς του. Είναι ολοφάνερο πώς μέσα στη συνειδησή του μιλούσε εκείνη την ώρα κάτι πέρα από την πρακτική φρόνηση και τον πολιτικό ρεαλισμό. Μέσα στη νύχτα, στο σαλονάκι αυτό, όπου βρισκόταν μόνος του, υπόλογος απέναντι στην Ελλάδα, εντολοδόχος της, ο Μεταξάς άκουσε μέσα στο αίμα του τη βαριά φωνή της εθνικής ψυχής. Όταν αποδιάβασε το κείμενο, σήκωσε τα μάτια του, κοίταξε καλά τον πρεσβευτή και με φωνή συγκινημένη αλλά στέρεα είπε: "Alors, c'est la guerre". Ωστε, λοιπόν, πόλεμος... Τότε ο Γκράτσι ένωσε ντροπισμένος... Ο ηλικιωμένος αυτός άνθρωπος που στεκόταν εκεί μπροστά του και το έθνος του είχε προτιμήσει, στην υπέρτατη τούτη στιγμή, την οδό της θυσίας, παρά την ατίμωση. Είναι τα λόγια ακριβώς του ίδιου του Γκράτσι, στ' απομνημονεύματά του. Με ευλάβεια υποκλίθηκε μπροστά στον έλληνα πρωθυπουργό κι έφυγε με το κεφάλι σκυμμένο...».

κε μπροστά στον έλληνα πρωθυπουργό κι έφυγε με το κεφάλι σκυμμένο...».

Βέβαια, η ποικιλώνυμη ηγεσία της χώρας και διάφοροι άλλοι τύποι θα αποφύγουν να αναφέρουν το όνομα του τότε πρωθυπουργού, του Ιωάννη Μεταξά, ο οποίος κατόρθωσε, από τότε που ανέλαβε τη διακυβέρνησή της χώρας, να επιτύχει την εθνική ενότητα του λαού και η Ελλάς να αντιμετωπίσει τον πόλεμο με πραγματική εθνική ομοψυχία και να συντελεστεί το μεγάλο θαύμα. Τι θα γινόταν στις 28-10-1940, εάν στη θέση του Μεταξά βρισκόταν η σημερινή ηγεσία, μας το λέγει ο διακεκριμένος έλληνας ιστορικός και συγγραφέας κ. Σαράντος Καργάκος.

Ιδού τα λόγια του: «Μετά τον πόλεμο και πολύ περισσότερο μετά τη δικτατορία αμφισβητήθηκαν τα πάντα για τον Μεταξά, αμφισβητήθηκε ακόμη και το "ΟΧΙ". Σήμερα, νεόκοποι ιστορικοί, που εναρμονίζονται προς το εκάστοτε ρεύμα της εποχής, θέλοντας να δώσουν δείγματα προοδευτισμού και δημοκρατισμού, αρνούνται τη σθεναρή στάση του Μεταξά. Αυτό είναι κακή υπηρεσία προς την ιστορική αλήθεια και τη δημοκρατία. Όταν αρνούμαστε τα θετικά μιας δικτατορίας, τότε υπονομεύουμε τη δημοκρατία. Οι αρνητές -και είναι πολλοί- θα διογκώσουν τα κρίματά της, που είναι πολλά, όπως, για παράδειγμα, τα σημερινά. Η δημοκρατία θέλει μεγαλοψυχία, σαν αυτή που αποπνέει το άρθρο ενός σπουδαίου προμάχου της δημοκρατίας, του Αντώνη Δροσσιγιάννη, ο οποίος ευτόλμως έγραψε: "Χωρίς την 4η Αυγούστου, όσο και αν μας ενοχλούν οι μνήμες της δικτατορίας, δεν θα είχαμε την 28η Οκτωβρίου, θα χάναμε πιθανότατα ένα μέρος του εδάφους μας στον μεταπολεμικό κόσμο ("Εφημερίδα του Κέντρου Σοσιαλιστικών Μελετών", Φεβρουάριος 2006)". Ας προστεθεί ότι και ο γράφων, προερχόμενος από αντιβασιλική και αντιμεταξική οικογένεια της Μάνης, άρχισε τη συγγραφική του δράση με ένα αντιμεταξικό μελέτημα περί ΕΟΝ. Δεν θέλω να είμαι σκληρός. Αλλά πιστεύω ότι αν η σήμερα λεγομένη δημοκρατική ηγεσία βρισκόταν στη θέση του Μεταξά την 28η Οκτωβρίου 1940, θα έλεγε "ΝΑΙ"». («2ος Παγκόσμιος Πόλεμος», τόμος Β, σελ.46, 2017).

Δεν νομίζω ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν καλύτερες περιγραφές για τους τότε και τους τώρα!